

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Petri Chrysologi Archiepiscopi Ravennatis, viri
eruditissimi atque sanctissimi, Sermones In Evangelia De
Dominicis & festis aliquot solemnioribus totius anni,
insignes & peruetusti**

Petrus <Chrysologus>

Lvgdvni, 1623

De quinta Christi manifestatione facta discipulis cum abesset Thomas,
deque sexta cum adesset, Sermo LXXXIV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50232](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50232)

*De quinta Christi manifestatione facta discipulis cum ab-
besset Thomas, deque sexta cum adesset,
Sermo LXXXIV.*

Diebus quadraginta, quibus post resurrectionem suam Dominus diuerso modo refertur, & creditur suis apparuisse discipulis, haud immerito sermone ipsis lectionibus, ipsis deseruit & nititur sacramentis, vt Dominicæ passionis mœrorem multiplici resurrectionis indicio perfectum vestræ charitatis conuertat in gaudium: & qui antè per virtutem suam nostro resurrexit in corpore, nunc etiam per fidem nostris resurgat in cordibus. *Et cum esset sero die illa una sabbathorum, & fores essent clausæ, ubi erant discipuli congregati propter metum Iudeorum: venit Iesus, & stetit in medio eorum.* Cum esset sero erat plus mœrore, quàm tempore: sero est mœroris & tristitiæ nubilo mentibus obscuratis. Sero erat. Quia & si crepusculum dederat aliquod resurrectionis indicium, necdum tamen eis dominus refulserat plena sui luminis claritate. *Et cum fores essent clausæ, ubi erant discipuli congregati propter metum Iudeorum.* Magnitudo terroris & facinoris tanto turbine discipulorum domum simul & corda concluderat: & ita totum luminis abdicarat ingressum, vt inagis, magisque mœrore sensibus occupatis cæca noctis augeretur offusio. Nullæ noctis tenebræ caligini mœroris & formidinis comparantur: quia nullo possunt aut consolationis, aut consilij lumine temperari. Audi prophetam, Timor & tremor venerunt super me, & operuerunt me tenebræ. *Et cum fores essent clausæ, ubi erant discipuli congregati propter metum Iudeorum: venit Iesus, & stetit in medio eorum.* Rogo cur dubitatur clausi corporis arcanum, & obseratum rota

Ioan. 20.

Psalm. 54.

integritate domicilium virginalē absoluta diuinitas potuisse penetrare, quæ post resurrectionem corporis nostri crassata mysterio, foribus ingreditur & egreditur clausis: talique indicio se totius creaturæ demonstrat auctorem, cui non obstitit, cui deseruit ad omnia creatura? Sed si conceptum, partumque virginitas excusare suo nescit creatori, si ingressum, egressumque clausa ianua creatori suo non potest denegare, quemadmodum lapis monumenti quamuis magnus, quamuis Iudaica malitia signatus, resurgenti poterat obistere saluatori? Sed sicut virginitas & ianua claustris suis fidem faciunt deitatis: ita reuolutus lapis fidem resurrectionis affirmat, qui nullum resolutus domino suo præparauit egressum, sed nocte fidei præstat & admittit ingressum. *Venit Iesus, & stetit in medio eorum: & dicit eis, pax vobis.* Discipulorum corda fidei & dubitationis, desperationis & spei, defectus, & magnanimitatis, continui conflictus prælia sustinebant: talium ergo cogitationum bella inspector præuidens, secretorum pacem primitus se videntibus reddit, ut qui taliter ablatas materiam reliquerat confligendi, redditus oculis eorum causam totam certaminis amputaret. *Gausti sunt, inquit, discipuli, viso Domino.* Gausti sunt, quantum post tenebras gratior lux est, serenitas post tempestatis obscura, tantum est acceptius gaudium post mœrorem. *Dicit eis iterum, pax vobis.* Quid repetitæ pacis largitas ista manifestat, nisi quia quietem, quam sensibus indixerat singulorum, vult etiam inter eos repetitæ pacis donatione seruari, quos utique non modica habituros esse nouerat in posterum de sua cunctatione certamina: dum vnus se in fide perstitisse iactaret, dubitasse alter mœreret. Ut ergo & arrogantis iactantiam, tumoremque refecaret, & eius qui infirmatus

matus fuerat, sanaret, & excluderet passiones, causæ non discipulis quicquid acciderat pius moderator ascribens, imperio pacis suæ bella nascitura compressit: ne alter alteri impropere, quod ipse, cui totum debebatur, donauerat in futuro. Petrus negat, Ioannes fugit, Thomas dubitat, cuncti relinquunt: quibus nisi pacem suam Christus dedisset: & Petrus qui primus erat omnium, putaretur inferior, & sequens indebite forsitan tolleretur aduersus primū. *Sicut misit me pater, sic & ego mitto vos.* Missi sermo non minorat filium, sed declarat: quia non mittentis potestatem hic, sed missi voluit intelligi charitatem: cum dicit, *Sicut misit me pater.* Non dominus, sed pater. Sic & ego mitto vos. Non autoritate adhuc iubentis, sed toto diligentis affectu: mitto vos ad tolerantiam famis, ad onera vinculorum, ad squallorem carceris, ad perferenda omnia genera pœnarum, ab subleuandum cunctis execrabile mortis iugum, quæ omnia charitas utique humanis mentibus imperat, non potestas. *Quorum remisistis peccata, remittuntur eis: & quorum retinueritis, retenta sunt.* Dedit potestatem remittendi peccata, qui insufflatione sua infudit ipsum cordibus eorum, & largitus est remissionem. *Hæc cum dixisset, insufflauit eis, dicens: Accipite Spiritum sanctum: quorum remisistis peccata, remittuntur eis.* Vbi sunt qui per homines hominibus remitti peccata non posse præscribunt? qui semel diabolica impulsione collapsos opprimunt, ne se erigant? qui languoribus curam, vulneribus crudeli Spiritu subtrahunt, negantque medicinam? qui peccatoribus remittendi & redeundi desperatione impii resultant? Remittit Petrus peccata, & toto cum gaudio suscipit pœnitentes, atque omnibus sacerdotibus hanc à Deo concessam amplectitur potestatem:

T s qui

Mat. 26.

Mar. 14.

Ioan. 20.

Mat. 26.

qui post negationem nisi pœnitentiam reperisset, Apostolatus gloriam & vitam pariter perdidisset. Et si Petrus per pœnitentiam rediit, quis sine pœnitentia subsistit? *Thomas autem cum audisset à condiscipulis suis, quod vidissent Dominum, respondit: Nisi videro figuram clauorum, & misero manum meam in latus eius, non credam.* Cur Thomas vestigia fidei sic requirit? cur tã piẽ patientem, tam durẽ discutit resurgentem? cur ea vulnera, quæ manus infixit impia, deuota dextera sic resuleat? cur latus quod impij militis lancea patefecit, refodere manus nititur obsequientis? cur dolores persecutorum furoribus irrogatos, famulãtis curiositas renouat immitis? cur tormentis dominum, cur pœnis Deus, cur cœlestem Medicum probaturus de vulnere discipulus sic requirit? Cecidit potestas diaboli, patefactus est carcer inferni, disrupta sunt vincula mortuorum, moriente Domino sunt euulsa monumenta, & resurgente Domino tota mortis est mutata conditio, ab ipso Domini sacratissimo sepulchro lapis reuolutus est, lintheamina resoluta sunt, & resurgentis ad gloriam mors fugit, vita rediit, carò amplius casum nescitura, surrexit: & cur tibi solus Thoma, sola vulnera præsentrari ad indicium fidei nimis callidus explorator expostulas? quid si ista cum aliis abolita fuissent, quod periculum fidei tuæ curiositas ista peperisset. Nulla pietatis monumenta, nulla dominicæ resurrectionis inueniri æstimas potuisse documenta, nisi manibus tuis fulcares Iudaica crudelitate exarata sic viscera? Quæsiuit fratres, pietas ista, exegit ista deuotio, vt resurrexisse dominum nec in ipsa in posterum dubitaret impietas: sed Thomas nõ solum cordis sui, sed omniũ hominum curabat incertum: & prædicaturus hæc in gentibus, quemadmodũ tãtę fidei astrueret sacramentum

executor

executor strenuus perquirebat. Certè prophetia magis, quam cunctatio fuit. Nam cur talia peteret, nisi à Domino ad indicium resurrectionis suæ seruata sola vulnera prophetali spiritu cognouisset? Denique sponte præstitit cæteris, quod iste tardius implorat. *Venit, inquit, Iesus, & stetit in medio, & ostendit eis manus & latus.* Nam qui ingressus fuerat clausis ostiis; & merito à discipulis spiritus esse putabatur: non aliter ipsum se, nisi ipsa corporis passione, ipsis vulnorum notis, taliter dubitantibus, poterant approbare. *Denique venit & dicit Thomæ: Insuper digitum tuum huc, & vide manus meas, & affer manum tuam, & mitte in latus meum, & noli esse incredulus, sed fidelis.* Ut effundant toto orbe, iterum te aperiente, hæc vulnera fidem, quæ aquam in lauacrum, sanguinem in omniū precium iam fuderunt. *Respondit Thomas & dixit: Dominus meus & Deus meus.* Veniant & audiant hæretici: & sicut dixit Dominus, non sint increduli, sed fideles: Ecce non solum corpus humanum, sed per pœnalis corporis passiones; Deum & Dominum esse Christum, Thoma vociferante, manifestant. Et verè Deus est, qui viuit ex morte, resurgit ex vulnere: qui talia & tanta cum suscepit, viuit & regnat Deus, per omnia sæcula sæculorum. Amen.

In illud Ioannis, Iam die festo mediante.

Sermo LXXXV.

ETSI aliquavidetur occulta sui profunditate mysterij, nulla tamen est Ecclesiastici cultus infructuosa solennitas, diuina festiuitas non pro nostris est voluntatibus consecranda, sed pro suis est percolenda virtutibus: Christianus animus quæ sunt traditione Patrum, & ipsis roborata temporibus, nescit in desperationem deducere, sed venerari

ea